

doma právo, aby jednou od nás požadovali v té nebo oné formě.*

Je ještě jedna velmi důležitá okolnost, která zasluhuje, abychom organizaci informační, tiskové a zpravodajské služby dovedli k nejvyššímu stupni dokonalosti:

Naše armáda má, jak bylo často příslušnými činiteli zdůrazněno, svoje poslání doma a cestou domů, v osvobozovaných státech anebo v obsazované nepřátelské Evropě.

* Skutečnost, že doma je v akci rozvětvený podzemní tisk, nabízí možnost vyslání novinářů, kteří by tento tisk mohli vhodně zásobovat osobními zážitky ze spojeneckého prostředí na frontě i v zázemí.

Lidé se zkušenostmi a schopnostmi, jež zde byly nastíněny, budou z nejhledanějších činitelů aktivního vojenského zákroku, neboť bude patřit mezi úkoly armády a jejího velení, aby vedli a dohlíželi na tisk a zpravodajství ve své oblasti činnosti tak dlouho, až bude možno prohlásit chod života v tomto prostoru a ve státě za normální a mírový.* Kádr vycvičených specialistů, vojáků-novinářů, umožní i splnění tohoto úkolu.

* Virginia University v USA školí již delší dobu několik desítek vojáků (důstojníků, technických znalců, politiků, novinářů), kteří budou základem správního vojenského kádrů v obsazených územích. První z nich se již uplatnili v akci v Libyi a v Severní Africe. (AMGOT.)

*Počteno II. cenou Prezidenta republiky
v první soutěži V. R. 1942*

Jedním z mnohých a těžkých úkolů, jež nás ve svobodné vlasti očekávají, jest starost o výchovu mládeže, neboť jen v ní jest budoucnost národa. A zdá se, že je to náš nejdůležitější úkol a my na něj téměř zapomínáme. Bude opravdu nutno naši mládež vychovávat pro tvořivou práci pro stát. Vidíme, že Rusové a Němci, kteří se věnovali výchově mládeže nejvíce, mohou být dosaženými výsledky plně spokojeni. Není však žádoucí usměrnit ji natolik, že by se z ní stali nesympatické stroje či roboty, ale výchovou dovést ji tak daleko, aby alespoň na jednom poli se všichni sešli, aby všem byla aspoň jedna věc vždy svatá. I když demokratická výchova umožňuje nejširší pole diskuse a kritiky, nejvyšší možnost myšlení a jednání, přece konečným cílem každého jednotlivce musí být: oddaná láska k vlasti, vyžadující všech sil a obětí a podřízení všech osobních zájmů zájmům státu a národa. Zde však nestačí pouhá krásná slova a básničky, ale činy. Duchovně jsme vzděky vítězili, jak dokazuje celá česká historie (Husité, legionáři atd.), ale nezvítězili jsme natrvalo. Duchovně silný, tělesně vycvičený a odolný nepodlehne. A když, pak jen mnohonásobně přesile. To buď heslem pro výchovu naší mládeže, pro výchovu k brannosti.

Namítnou opět mnozí — a snad statisíce uvěří našeptávácům a věří lidem, kteří tajně připravují novou válku ze ziskuchtivosti již dnes, kdy jedna není skončena —, že váleček již nebude. A budou, neboť dokud

Výchova k brannosti

bude zapotřebí klíče ke dveřím, budou války — a chce-li mír, připrav se na válku. Si vis pacem, para bellum.

Aby se dosáhlo vytčeného cíle, musí se s výchovou mládeže začít od dětství a ihned po osvobození ze jha germánského. České a slovenské dítě dovede se podřídit, dovede se obětovat a dovede vydati ze sebe nejvíce, co může. Žádný z nás dnes za hranicemi neví, jak dalece pronikla do dětských duší pakultura německá, ale jistě mnoho dětí bude zanedbáno a možná, že i duševně a mravně porušeno a proto tím připravenější a ucelenější musí být program pro jejich výchovu. Nesmí se vrátit rok 1919 a dalších několik let, co se týče názírání na nutnost armády. Ta musí být ideálem všech Čechoslováků. Nesmí se vrátit doba víry, že bude trvalý mír. Abychom opět několik roků netápali, neposílali studijní komise ke všem různým sousedům, kteří mají úplně jiný charakter než my, neutráceli peníze a čas, máme snad přece asi půl roku času o tom si promluvit, ujasnit, co chceme, vtělit vše na papír či do zákonů a přijít s hotovou věcí. Za půl roku se dá udělati při dobré vůli a pochopení velmi mnoho a netřeba k tomu velkých a nákladných kanceláří, pisárů, cestování a diet. Stačí jeden učitel, jeden člen sportovní a tělocvičné organizace, jeden voják a jeden člen politik. Tito by pak měli za úkol v době co nejkratší připravit návrh na uzákonění výchovy k brannosti a její provádění a eventuelně při nedostatku času snad i provádění předvojenské a branné výchovy. Byli jsme sice

5 1/44
v roce 1938 hodně daleko, ale vše bylo roz-
tříštěno. Chtělo se dělat rychle a mnoho,
ale na konec nebylo prostředků a nebylo
cvičitelů, neboť vojáci museli v té době
věnovat veškerou sílu a volný čas jen věcem
vojenským. Nesmíme proto po druhé přijít
pozdě.

Dovolují si načrtnouti podklad pro
studium. Víím, že každý počátek je těžký
ale snad podávám něco, čeho se možno chytit
a začít si prací.

K d o ?

Všichni hoši a dívky jen slovanských
národností od 8—18 roků. Každé pohlaví
zvlášť. Lékařská prohlídka pro tělesný výcvik
nutná.

K d e ?

Ve školách, nemocnicích, na hřištích,
střelnicích, v koupalištích, na vojenských
cvičištích a ve volném terénu.

K d y ?

Ve školách : v hodinách dějepisu, zeměpisu,
vlastivědy, ručních prací, tělesné výchovy a
zpěvu.

V tělocvičných a sportovních spolcích :
v době cvičení a osvětové činnosti.

Ve výcvikových střediscích : jednou v týdnu
odpoledne a jednou v týdnu večer.

Jednou v měsíci v neděli dopoledne sraz
veškeré mládeže obce, nebo okrsku atd.

C o ? (osnova)

Odděleně pro hochy a dívky

- 1.) pro školy obecné — děti do 14 let
- 2.) pro školy měšťanské — děti do 16 let
- 3.) pro školy střední — děti do 18 let
- 4.) pro mládež mimo školu (pro střediska
a spolky) — od 14 do 18 let.

Instruktorův sbor

- a.) pro tělovýchovu :

Učitelé a profesori tělocviku, cvičitelé
spolků, avšak výhradně záložní důstoj-
níci nebo vyšší poddůstojníci, lékaři,
aktivní příslušníci armády.

- b.) pro mravní výchovu :

příslušní učitelé, profesori a osvětovi
činnovníci.

Učební a výcvikové pomůcky

Školské učebnice, vydání směrnic a
pomůcky branné výchovy, tělocvičný a
sportovní materiál škol a spolků. Nedostatků
uhradit ze státní pokladny.

Ústroj pro výcvik

Jednotný cvičební ústroj pro hochy a
zvlášť pro dívky, jednoduchý, slušný, nená-
kladný a praktický. Každý si zakoupí a
udrží sám. Nejchudším přidělí se ze
státních peněz.

Návštěva

Bezpodmínečně povinná. Osvobození do-
časné, jen na lékařský nález. Za svévolné
vzdalování peněžité pokuty rodičům a
zaměstnavatelům a nahrazování zmeškaných
hodin v době prázdnin.

Lékařské prohlídky

Nutné každého půl roku. Lékařů máme
dost a je v zájmu zdraví národa vésti
lékařský nález o jednotlivcích.

Úrazy při výkonu předvojenské výchovy

Léčení, dovolené, invalidita event. po-
hřebné.

Ocenění výsledku předvojenské výchovy

Po každém ukončeném roce zkoušky a
výsledek ocenit takto :

- 1.) stužky, odznaky
- 2.) hodnosti
- 3.) při stejné kvalifikaci přednostní právo
do státního úřadu, či na vysoké školy, pro
udělování živnostenské koncese atd.
- 4.) výběr do škol pro výchovu důstoj-
níků v záloze a z povolání.
- 5.) výběr do veřejných služeb atd.

Požítky instruktorům

Vypláceti přiměřené počítky instruktorům,
konajícím výcvik mimo služební dobu. V době
služby umožnit jim konat výcvik. Velmi
schopné instruktory dosadit na zodpovědná
místa veřejné služ. či státní a pod.

Prázdniny

Pro všechny normální prázdniny jako
školní prázdniny. Pro ty, kteří zanedbávají
výcvik, čtrnáctidenní kurs celoodpolední
v době prázdnin a za mimořádnou práci
instruktorů plat, který zaplatí vinnici.

Prováděcí nařízení a odůvodnění

(K d o)

Proč od 8 roků? V 8 letech přestává být
dítě dítětem a stačí, aby se mohlo citově
podchytili. Do 18 roků, neboť přechází do
mužských nebo ženských let, dokončuje
studia, řemesla.

Po roce 18 zavést všeobecnou povinnou
brannou výchovu pro všechny příslušníky
státu, pouze Slovany.

Slovanských národností: Z důvodů čistě státních a národních. Naši snahou musí být, aby pro budoucnost stát řídili ve všech jeho složkách jen stoprocentně národně spolehliví lidé. Předvojenské výchovy se účastní dobrovolně i mládež ruská, polská, jihooslovanská, uesdlá nebo studující v Č.S.R.

Zdravotní stav: Jest nutno nejméně jednou za půl roku přezkušovatí důkladně zdravotní stav mládeže, vésti záznamy. Lékař na základě lék. nálezů má právo osvobodit nebo dočasně vyloučit děti nezdравé, tělesně nebo duševně, z výkonů předvojenské výchovy.

(K d e)

Všechny školy musí mít zimní tělocvičny a vlastní letní hřiště.

Mohou být používána též střediskem předvojenské výchovy.

Všechny sportovní nebo tělocvičné organizace se starají v nejkratší době o hřiště. První podmínkou při schvalování stanov spolku musí být: vlastní hřiště nebo tělocvična. Střelecké organizace se starají o školní malorážkové a domácí vzduchovkové střelnice, jež musí být dány k dispozici. Nejsou-li střelecké jednoty na menších městech, nutno je zřídit nebo obec musí tyto střelnice zařídit a udržovat z vlastních prostředků. Střelba je nejdůležitější výcvik (co rána, to zásah). V zájmu zdraví, čistoty i výcviku nutno, aby každé město od 5000 obyvatel mělo městskou plovárnu pro výcvik v plavání. Rovněž možno použití vojenských koupališť na volné řece. Vojenská cvičiště k dispozici v době odpolední a v neděli. Vojenské střelnice k dispozici v neděli dopoledne. Snaha vycvičit dobré cyklisty, motocyklisty a lyžaře.

(K d y)

Na obecných školách:

vlastivěda (zeměpis, dějepis)	3 hodiny
ruční práce	2 hodiny
zpěv	1 hodina
tělocvik a hry (1 odpoledne)	3 hodiny

Na měšťanských a nižších středních školách:

dějepis a zeměpis	5 hodin
tělesná výchova a hry ..	4 hodiny

Na vyšších středních školách:

dějepis a zeměpis	4 hodiny
tělesná výchova a hry ..	4 hodiny

Tělesnou výchovu jest bezpodmínečně zavést do všech škol.

Kromě uvedených povinných hodin jsou k dispozici hodiny tělovědy pro první pomoc, hodiny fyziky, chemie, v nichž se mnoho dá povědět vzhledem k vojenskému výcviku. Jest nutno vsadit do všech předmětů určité vojenské prvky (kreslení-náčrty, skizy, psaní, hlášení, matematika-balistika, studium cizích jazyků-částecnou terminologii vojenskou atd.)

Mládež byla velmi často přetížena studiem mrtvých jazyků, detailním studiem cizí historie a zeměpisu a mnohdy nezáživným učením napamět všeličeho zbytečného.

V tělocvičných spolecích a sportovních organizacích:

V době jejich povinného výcviku hlavně tělocvik, polní tělocvik, překážky, třikrát po 2 hodiny v týdnu pro mládež školou povinnou. Mládež od 14 let koná dobrovolně svůj předvojenský výcvik především speciální ve svých spolecích či klubech (plavání, veslování, atletika, šerm, lyžování, cyklistika atd.), jest však bezpodmínečně nutno, aby se zúčastnila výcviku ve středisku. Není omluvitelné, že snad provádí výcvik v Sokole, ve střelecké jednotě či v jiném klubu.

Ve střediscích:

Bez výjimky všichni od 14 do 18 let mimo školu jedno odpoledne v týdnu (4 hodiny) pro tělesnou výchovu a jeden večer (3 hodiny) pro morální a teoretickou výchovu.

V nemocnicích:

Po ukončení kursu první pomoci a ošetřovatele dvakrát v měsíci služba v nemocnici po 6 hodin.

Jednou v měsíci a to v neděli dopoledne povinný sraz mládeže a instruktorů ve středisku za účelem informací politických a kontroly výstroje.

(O s n o v a)

Ji nutno vypracovati velmi důkladně za spolupráce hlavně učitelů a cvičitelů, tělovýchovných a sportovních organizací. Jest nutno tuto osnovu do detailů dodržovati. Jest velmi mnoho věcí, které velmi snadno zapadnou do všeobecné výchovy. Nahodím jen namátkou:

zpěv: pochodové, vlastenecké a bojové písně,

psaní: hlášení, protokoly, značky a zkratky,

kreslení: náčrty, panoramatické náčrty, skizy, oleáty, měřítka mapy,

5.1/44
přirodopis : orientace, školy, kostely, hvězdy, stromy, hodinky, terén a jeho využití, využití zvířat pro účely vojenské, koně, psi, holubi atd.,

počty : přeměna kroků na metry a obráceně. Počáteční rychlost, rychlost pochodu, rychlost koně, auta, letadla, donosnost děl atd.,

dějepis : články a data z naší vojenské historie, minulé a přítomné,

zeměpis : důkladná znalost po stránce horopisu, vodopisu a průmyslu,

kreslení : němých map,

čtení : články o různých hrdinných činech z doby nedávné i přítomné. Nabádání k občanským a vojenským ctnostem. Debaty a kritiky o přečteném, žádná panika-klid,

fysika : elektřina, magnetismus, radio, telefon, morseova abeceda, signalisování,

chemie : plyny a jejich účinek. Obrana proti plynům, asanace,

tělověda : první pomoc, úraz, zlomení, udušení, utopení,

ruční práce : opravy výstroje, prádla, stavění stanů, práce ruční lopatkou, budování krytů, znázorňování terénu v písku (plastický stůl), modely zbraní,

jazyky : jeden světový (angličtina, francouzština, ruština), bezpodmínečně povinný. Jeden jazyk sousedů (německy, maďarsky neb rumunsky).

Jeden jazyk slovanský (rusky, polsky, srbsky).

Dosáhnouti znalosti čtení, psaní a jednoduché konverze. Na př. : na všech školách obecných, měšťanských a středních v *Čechách* bude povinná angličtina a ruština, ostatní jazyky nepovinné; na *Moravě* francouzština a němčina, ostatní nepovinné; na *Slovensku* srbsky a maďarsky, ostatní nepovinné; *Podkarpatská Rus* polsky a rumunsky, ostatní nepovinné — takže se vždy najde dostatek lidí v republice, kteří budou rozuměti cizím jazykům. Podporovati vyučování světových cizích jazyků, neboť osudy lidí jsou nevyzpytatelné.

Avšak neotravovat s gramatikou do všech jejich detailů.

tělocvik : — *pro hochy*

8 – 9 let : Hry na schovávanou, využívání krytů, cviky rychlosti tělesné, cviky postřehu, odhady vzdálenosti, plavání.

10 – 11 let : Házění míčem na dálku, nošení břemen na zádech a na rameni, překážkový běh, plavání, základy ježdění na kole, dva km chůze na heslo „jdi, jak můžeš“.

12 – 14 let : Opakování předešlého, zdokonalení v jízdě na kole, 5 km „jdi, jak můžeš“, štafetový běh, zdolávání těžších překážek, skoky do hloubky, plížení terénem, noční (večerní) krátká pochodová cvičení, šerm holí, zápas, střelba vzduchovkou.

15 – 16 let (ve školách) : Opakování a zdokonalování předešlého, pořadový výcvik (vojenský), všichni ovládati jízdu na kole, pochodové cvičení na kole na 15 km se zatížením. Pochodové pěší cvičení na 10 km se zatížením, šerm bodákem, vrh granátem (průpravné cviky), pochod v horách, základy lyžování, veslování, střelba vzduchovkou.

17 – 18 let : Zdokonalení předešlého, rozčlenění a rozvinutí, přiskoky, jízda na kole 20 km a pochodové cvičení v těžším terénu a za špatných povětrnostních podmínek na 15 km, pochod a pozorování v noci, odposlouchání, práce s polním nářadím, střelba malorážkou, stavění tel. vedení, základy pro řízení mot. vozidel, sebeobrana.

15 – 16 let ve spolecích a střediscích, jako ve školách 4 hodiny týdně a k tomu dobrovolně sport vlastní tomu kterému spolků.

17 – 18 let ve spolecích, jako ve školách 4 hodiny týdně a k tomu odborný výcvik podle stanov spolků.

Účelem musí býti dosáhnouti alespoň průměrných výkonů v každém odvětví tělesné výchovy.

— *pro dívky* :

Stejně jako pro hochy, ale vynechati překážkové běhy, zvedání břemen, zápas, šerm bodákem, a vrh granátem, rozčlenění a rozvinutí. Pro dívky od 15 – 18 let přidati poskytování první pomoci, budování polních ohnišť pro vaření, práce na zahradách a polích, hašení požárů, praní prádla, rychlé opravy oděvů. Základ pro řízení motorových vozidel.

Konečný efekt branné výchovy : připravit mládež k národní hrdosti, přímému charakteru a odvaze, aby bránila za všech okolností svoji vlast; po stránce tělesné : odolnost, vytrvalost, rychlý postřeh, neobojácnost, samostatnost a sebeobětování pro záchranu svých druhů.